

ADAM ASNYK

Poezja czasów niepoetyckich

DO MŁODYCH

Szukajcie prawdy jasnego płomienia!
Szukajcie nowych, nie odkrytych dróg...
Za każdym krokiem w tajniki stworzenia
Coraz się dusza ludzka rozprzestrzenia,
I większym staje się Bóg!

Choć otrząśnicie kwiaty barwnych mitów,
Choć rozproszycie legendowy mrok,
Choć mgłę urojeń zedrzą z błękitów,
Ludziom niebiańskich nie zbraknie
zachwytów,
Lecz dalej sięgnie ich wzrok.

Każda epoka ma swe własne cele
I zapomina o wczorajszych snach...
Nieście więc wiedzy pochodnię na czele
I nowy udział bierzcie w wieków dziele,
Przyszłości podnoście gmach!
Ale nie depczcie przeszłości ołtarzy,

Choć macie sami doskonalsze wznieść;
Na nich się jeszcze święty ogień żarzy,
I miłość ludzka stoi tam na straży,
I wy winniście im cześć!

Ze światem, który w ciemność już zachodzi
Wraz z całą tęczą idealnych snów,
Prawdziwa mądrość niechaj was pogodzi -
I wasze gwiazdy, o zdobywcy młodzi,
W ciemnościach pogasną znów!

DO MŁODYCH JAKO MANIFEST LITERACKI

Cechy manifestu literackiego

Do młodych Asnyka

silna identyfikacja podmiotu lirycznego ze zbiorowością (liryka podmiotu zbiorowego),

ja” liryczne nie ujawnia się (nie jest tożsame z adresatem lirycznym); podmiot liryczny wyznacza młodym określone powinności (poucza, udziela rad, przestrzega

przeciwstawienie się jakiejś zbiorowości utożsamionej z dotychczasowym programem,

brak „przeciwników ideowych” (utwór nie jest radykalny)

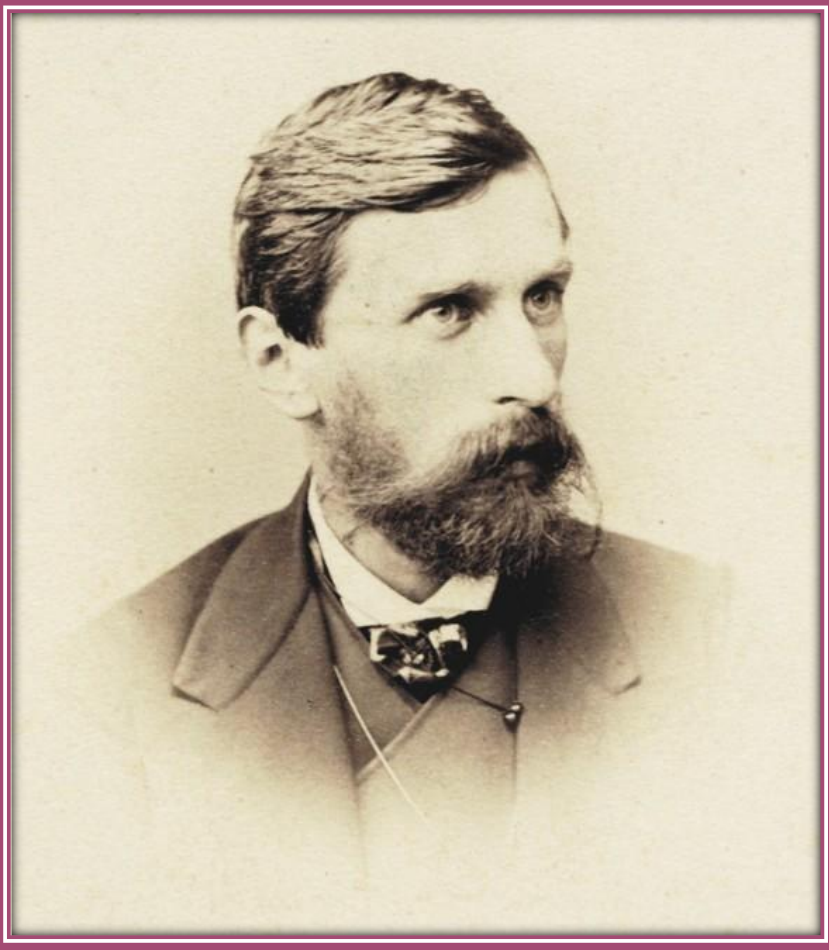
krytyka dotychczasowego programu (ukazanie go w negatywnym świetle),

możliwość stworzenia nowego świata za pomocą idei pozytywistycznych i romantycznych, nie odrzuca tradycji - wprost przeciwnie: podkreśla jej wartość i znaczenie; - przeszłość kryje w sobie wartości, którym należy się szacunek
- przeszłość jako epoka mająca swoje ideały (*mity, legendy, urojenia*) - każda epoka je ma
- przeszłość jako świętość

sformułowanie nowych założeń programowych (postulaty ideowe, artystyczne)

- poszukiwanie prawdy,
- kreatywność,
- rozpowszechnianie wiedzy,
- świadoma praca nad rozwojem przyszłości,
- szacunek dla tradycji.

WIZJA MŁODYCH

- ◉ młodzi jako odkrywcy prawdy oraz *nieodkrytych dróg*
- ◉ młodzi jako siła kształtująca rzeczywistość
- ◉ młodzi jako ludzie odpowiedzialni za szerzenie wiedzy (nauki)
- ◉ młodzi jako *zdobywcy teraźniejszości (współczesności)*

Asnyk postrzega historię jako proces ciągły: młode pokolenie, do którego adresowany jest utwór, w przyszłości będzie musiało ustąpić miejsca nowym generacjom.

HASŁA POZYTYWISTYCZNE - DO MŁODYCH JAKO UTWÓR PROGRAMOWY

Idee światopoglądowe	Cytat z wiersza	Komentarze
scjentyzm	<i>Szukajcie prawdy jasnego płomienia!</i>	prawda celem działania młodych
praca u podstaw	<i>Nieście więc wiedzy pochodnię na czele.</i>	młodzi jako przewodnicy narodu
ewolucjonizm	<i>Za każdym krokiem w tajniki stworzenia</i>	rozwój świata i człowieka są z sobą powiązane/rozwój świata jest tożsamy z rozwojem duchowego wymiaru rzeczywistości
spirytualizm	<i>Coraz się dusza ludzka rozprzestrzenia I większym staje się Bóg!</i>	
optymizm poznawczy	<i>Szukajcie nowych, nie odkrytych dróg...</i>	wiara w sens poznawania świata

PERSWAZYJNY CHARAKTER UTWORU

- ⦿ stosowanie czasowników w formie trybu rozkazującego: *szukajcie, nieście, nie depczcie*;
- ⦿ powtórzenia (paralelizmy składniowe);
- ⦿ stosowanie słownictwa wartościującego.

Wykorzystane środki poetyckie mają charakter retoryczny i służą przekonaniu odbiorcy, czyli perswazji. Język pełni tu funkcję impresywną.